AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

No. 108 — CLEVELAND, O., FRIDAY MORNING, MAY 7, 1943 — LETO XLVI. — VOL. XLVI.

VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

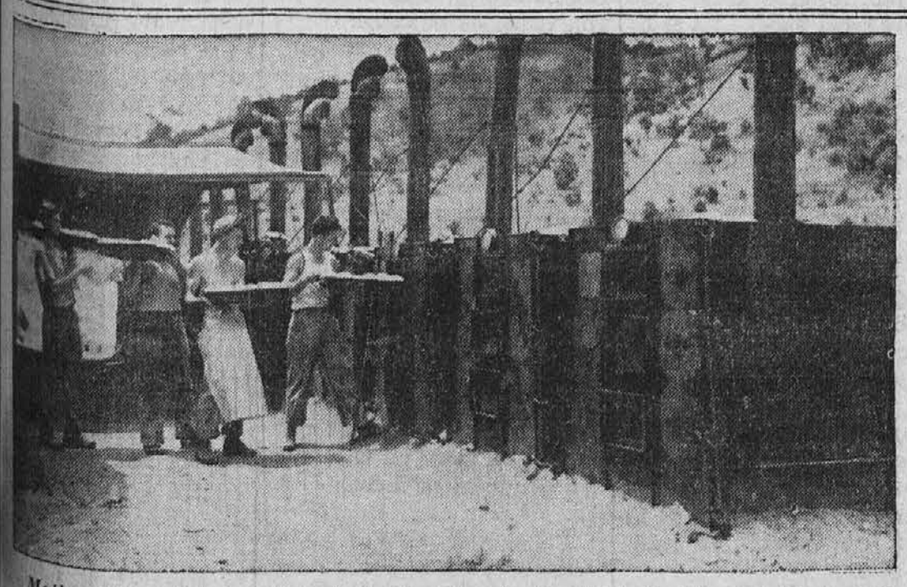

Mati potico pečejo! — Se reče, malo drugače je. Tukaj vidimo velike vojaške peči ameriške armade na Novi Gvineji. Fantom pošiljajo svež kruh v bojno linijo.

Zadnja ofenziva zaveznikov v Tuniziji v teku

Zavezniška letala so v prvem dnevu ofenzive pognala s zraka vse osiške avijatičarje. Plačilni dan za osišče je na potu, pravijo zavezniki.

OFENZIVA PROTI EVROPI SE BLIŽA, TRDI ELMER DAVIS

Gl. stan zaveznikov v Afriki, 6. maja.—Danes je bilo uradno naznanjeno, da je splošna zavezniška ofenziva v Tuniziji v polnem teku in da sta jo pričela ameriški 2. kor in angleška prva armada. Depeša iz glavnega stana javlja: "Bitka za končno plačilo je na potu."

Prva angleška armada je danes popoldne zasedla Massicault, 17 milj južnozahodno od Tunisa. Angleži so predrli osiško linijo štiri milje na široko ob glavni cesti, ki vodi iz Medjez—El-Bab do Tunisa. Mnogo ujetnikov je padlo v roke zaveznikom.

Drugi ameriški kor, ki sodeluje s prvo angleško armado, je napredoval na široki fronti kljub močni sovražnikovi opoziciji. Boj se vrši na celi črti.

Poročilo zatrjuje, da je angleška armada zavzela vse višine in se je zdaj razsula na planjavo pred Tunisom. Tukaj bo pa imela lažje delo, ker se bo lahko posluževala tankov.

Amerikanci obstreljujejo Ferryville, kjer so glavna skladišča za Bizerte. Mesto bo padlo vsak čas v roke ameriških čet.

Poročevalci javljajo, da je vsa dolina, ki se razprostira vzhodno od Mateurja med Bizerte in Tunisom, polna dima od smodnika in bomb. Topniški izstrelki padajo kot toča nagosto v nemške pozicije.

Francoska armada in ena ameriška kolona sta komaj 8 milj še od Bizerte, dočim je angleška armada od 17 do 19 milj od Tunisa.

Nad bojno fronto pa švigajo zavezniška letala, ki jih je toliko, da prileti vsakih sedem minut po en škadron. Zavezniki popolnoma dominirajo ozračje nad Tunizijo s svojo zračno silo.

*

Washington. — Elmer Davis, direktor vojnega informacijurada, je včeraj izjavil, da ni nobenega vprašanja, da bodo zavezniki načeli Evropo še to poletje. Rekel je, da bodo morda zavezniki napadli Evropo, še predno bodo popolnoma počistili Tunizijo. Mesto, da bi se zavezniki utrujali z napadom na močno utrjen Bizerte, ga lahko puste za nekaj časa v rokah osišča, sami pa udarijo na Italijo.

"Vse kaže, da se Nemci in Italijani boje skorajšnje invazije," je rekel Mr. Davis, "zato skušajo uporabljati vsakojako propagando, da bi navdušili italijanski narod k odporu."

OISIŠKI RADIJO POROČA O NAŠI STAVKI

Ameriški vojaški tednik "Stars and Stripes" v Afriki ni ničesar omenil o stavki premogarjev v Ameriki. Tudi francosko časopisje v Afriki molči o tem. Toliko bolj vneto pa trobi v svet to novico osiški radijo na fronti, ki to pripoveduje, kdor hoče poslušati, v francoskem, arabskem, angleškem in španskem jeziku. Osiški radijo naglaša, da so Amerikanci že siti vojne, kar dokazuje stavka premogarjev.

Japonci so potopili ob Avstraliji pet ladij zaveznikom

Avstralija, 7. maja. — Zadnje čase so izgubili zavezniki pet tovornih ladij ob Avstraliji. Večinoma vsa posadka je bila rešena. Med pogreznjenimi ladjami je bila ena ameriška, tri avstralske in ena norveška.

Ladje so bile žrtve torpediranja iz japonskih podmornic vzhodno od Avstralije. Japonska si prizadeva odrezati dobavno linijo v Avstralijo. General MacArthur je že 1. maja izjavil, da so začeli Japonci z večjo aktivnostjo vzhodno od Avstralije.

—o—

Nove žrtve laškega nasilja

Prinašamo naslednjo izvirno vest o usmrtitvah slovenskih gerilcev, katere Italijani ubijajo pod pretvezo, da so "komunisti."

Domače časopisje (pod kontrolo fašistov — op. JIC) poroča, da so bili v mesecu decembru 1942 usmrčeni naslednji "komunisti":

Slavka Gabrenja, nastavljenka družbe "Interpromet" v Ljubljani; ubila jo je fašistična policija.

Anton Zalar, "komunistični komisar" v Dolu pri Borovnici.

Ivan Demšar iz Borovnice — ubit v spopadih v okolici Borovnice, v teku katerih je bilo "porušeno komunistično gnezdo."

—o—

Lorainska grocerija kaznovana

Lorain, O.—Urad za kontrolo cen je kaznoval Leader Grocery Co. v Lorainu, ker je prodala 100 zabojev zelenega fižola, ne da bi zanj dobila kupone. Kazen je v tem, da od 10. maja za 10 dni ne bo smela prodajati nobenih prepariranih živil razen bolnišnicam in javnim institucijam.

Vaje Slovana

Nocoj ob sedmih ima zbor Slovan pevsko vajo na Recher Ave. Po vaji bo šel pa ves zbor v Želetov pogrebni zavod na 152. cesto, kjer bo zapel žalostinke v zadnje slovu bivšemu članu John Zaicu, ki je bil ubit v letalski nezgodi.

Rusi so strli včeraj pet nemških napadov

London, 7. maja. — Pred pristaniščem Novorossisk so Rusi včeraj strli pet nemških izpadov ter okupirali več strategičnih višin nad pristaniščem, tako poroča Moskva danes zjutraj.

Nemci si na vse načine prizadevajo, da bi se vzdržali na tej zadnji točki v zapadnem Kavkazu, dočim si Rusi tudi prizadevajo, da bi pahnili nacije v morje. Nad 1,500 Nemcev je včeraj obležalo na bojišču. Dostikrat je prišlo do boja mož proti možu. Nemci so izgubili v tem kraju dozdaj že nad 9,000 mož.

Zadnja poročila trdijo, da so Rusi samo pet milj še od Novorossiska in da stoje ruske ladje pripravljene, da preprečilo Nemcem vsak beg po morju.

—o—

Zadeva Martinika je v rokah mornarice

Washington. — Zed. države so odpoklicale s francoskega otoka Martinika v Karibejskem morju svojega zastopnika, ker francoski guverner Robert še vedno posluša svojo vlado iz Vichy. Državni tajnik Hull je rekel, da diplomacija nima nobenega opravka več na otoku, kar bi dalo misliti, da bo naša vojna sila morda v kratkem zasedla otok.

—o—

Odličen obisk

V spremstvu p. Bernarda Ambrožiča nas je včeraj obiskal Rev. Franc Gabrovšek, ki je dospel nedavno iz Londona. V Clevelandu bo ostal samo par dni. Tukaj je obiskal Mr. John Potokarja, s katerim sta bila skupaj pred nekaj leti v sv. Deželi; obiskal je g. kanonika Omana, s katerim se je spoznal v Ljubljani ter je posetil še druge gospode. G. Gabrovšek je bil svoje čase državni poslanec za Logaški okraj ter ravnatelj Zadružne banke v Ljubljani do okupacije. V Londonu pomaga drugim Slovencem reševati domovinsko vprašanje. Kot spreten in dobro orientiran ekonom mnogo pomaga s svojimi nasveti vladi. Pozdravljen v naši slovenski metropoli in še nas obiščite!

Rusi dolže Poljake, da so vohunili pod krinko dobrodelnosti

London, 7. maja. — Andrej Višinski, sovjetski deputij za tujezemske zadeve, da je po radiu izjavil, da so zastopniki poljske vlade v Rusiji vohunili pod krinko dobrodelnih aktivnosti za svoje rojake.

Višinski je izjavil, da so bile dane poljskim zastopnikom na razpolago vsa sredstva in fakta glede vojnih razmer z namenom, da bi organizirali relif za poljske državljane v Rusiji. Poljaki so pa to rusko zaupnost izrabili in vohunili na škodo sovjetske vlade.

—o—

Iz raznih naselbin

Springfield, Ill. — Dne 24. aprila je tukaj preminul Frank Mlekuš, star 68 let in rojen v Kalu pri Bovcu v okolici Tolmina na Goriškem. Tukaj zapušča ženo, sina in hčer.

Indianapolis. — Dne 22. aprila je umrla Cecilija Matelič, stara 52 let in rojena v Livku pri Kobaridu na Goriškem. V Ameriki je bila 28 let in tukaj zapušča moža, sina v armadi, tri hčere in nekje v Ameriki brata, v starem kraju pa tri brate in sestro.

Gilbert, Minn. — Dne 18. aprila so našli mrtvega v postelji Johna Štefančiča, ki je do zadnjega dneva delal v rudniku. V spanju ga je zadela kap. Star je bil 64 let in doma iz Kosine na Hrvaškem. Zapušča ženo, omoženo hčer in brata, v stari domovini pa pet bratov in tri sestre, ako so še pri življenju.

North Braddock, Pa. — Dne 18. aprila je pod dveletni bolezni umrl George Miketič, star 47 let in rojen v Preloki pri Vinici v Beli Krajini. Tukaj ne zapušča nobenih sorodnikov.

Manor, Pa. — Dne 4. apr. je tukaj umrl Peter Habjan, star 77 let in rojen v Sivcih nad Škofjo Loko na Gorenjskem. V Ameriki je živel 42 let in tukaj ne zapušča nobenih sorodnikov.

—o—

Hrvaška kliče v armado 19 let stare

Bern, Švica. — Paveličev list "Hrvatski narod" poroča z dne 17. marca, da je bil zdaj na Hrvaškem in v Bosni vpoklican pod orožje letnik 1924.

—o—

Pod zdravniško oskrbo

Joe Fabian se nahaja doma pod zdravniško oskrbo. Stanuje na 392 E. 161. St. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Najbolj vroč 6. maj

Ob 4:30 včeraj popoldne je bil zlezel toplomer na 84 stopinj. To je bil najbolj vroč 6. maj na rekordu. Danes bo mrzleje in morda dež.

...vski voditelji bi ...rgli Hitlerja ...stola

...York. — Švedski radio, ...a slišali v New Yorku, je ...poročal, da so obdržavali delavski voditelji ta...stanek ter da so urgirali ..., naj se združijo in str...ijo Hitlerjevo vlado.

...anek se je vršil 30. aprila ...zatem so začeli med ...tajno razdajati letake Hitlerju. Letaki so pri...vali delavcem, da je Hit...goslov, ki ga je prinesel ..., samo žalost, razdeja..., kaos, kateremu je treba ...konec takoj.

—o—

...oslovanska vlada v ...osteh pri Rusih

...on. — Člani jugoslovan... so bili preteklo sredo ...a priredit sovjetskega ...dorja Aleksandra Bogo... Ob tej priliki so jim bili ...ani najnovejši sovjetski ...mi.

...acija narodnih domov

...ob osmih je seja Fede... jugoslovanskih narodnih ... in sicer v SND na St. ... Ave. Vsi zastopniki naj ...navzoči. Vabljeni so tudi ...di zdaj še niso pri federa...

NOVI GROBOVI

August Kaušek

Po daljši bolezni je umrl August Kaušek, star 62 let. Doma je bil iz Fužine pri Žužemberku, odkoder je prišel v Ameriko pred 51 leti. Tukaj zapušča tri hčere in enega sina, brata Antona in sestro Rose Cerkvenik. Zadnjih 10 let je živel v Columbia, South Carolina, kjer je umrl. Truplo je bilo sinoči pripeljano v Cleveland. Pogreb bo v soboto dopoldne ob desetih v cerkev sv. Vida iz Zakrajškovega zavoda, 6016 St. Clair Ave. in na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostalim sožalje.

Josephine Lipovž

Kot smo že včeraj poročali, je umrla Josephine Lipovž, rojena Krušec, stara 64 let. Prej je stanoval na 1350 E. 170. St. Doma je bila iz Batuje na Primorskem, odkoder je prišla v Ameriko leta 1928. Tukaj ne zapušča nobenih sorodnikov, v Argentini, Južna Amerika, pa zapušča sina Leopolda in sestro Mary. Soprog ji je umrl pred 10 leti. Pogreb bo v soboto zjutraj ob devetih iz Svetkovega zavoda, 478 E. 152. St. v cerkev Marije Vnebovzete in na Kalvarijo.

—o—

Kupujte vojne znamke!

Na lastnike avtov se apelira, naj kmalu prosijo za druge karte

Oni lastniki avtov, ki imajo karte B in C, in ki jim potečejo koncem tega meseca, naj ne čakajo do zadnjega za novo prošnjo. Tako apelira urad za kontrolo cen v Clevelandu.

Vsaka karta ima na omotu zapisano, do kdaj je veljavna. Večina B in C kart je veljavna do 31. maja. Kdor ne bo imel do 1. junija v rokah nove karte, enostavno ne bo mogel kupiti gazolina.

Urad pravi, da kdor bo vložil prošnjo za novo gazolinsko karto po 20. maju, ne bo dobil nove do 1. junija. Postava pravi, da lahko vsak napravi prošnjo za novo karto v roku 30 dni, predno mu poteče stara.

Torej oni, katerim poteče karta 31. maja, lahko že zdaj napravijo prošnje za novo karto pri svojem odboru za racioniranje gazolina.

—o—

Nove cene klobasam bodo naznanjene

Washington. — Urad za kontrolo cen je določil nove cene na debelo frankfurtericam, bologni, ter svežim in posušenim klobasam. Te cene bodo stopile v veljavo 24. maja in do takrat bodo določene tem živilom tudi cene za prodajo na drobno.

—o—

Pobiranje kositra v 23. vardi v večjem obsegu

Councilman Edward J. Kovači je dvignil kampanjo, da bi se nabralo več kositrenih škatelj, ki jih vlada potrebuje za armado. V ta namen se bo vršil nocoj sestanek v SND na St. Clair Ave., kjer bo sestavljen ves program. Podrobnosti glede te kampanje so bile razvidne v Cleveland Press-u v sredo.

"Tudi krvniki umirajo"

To pretresljivo dramo, v kateri kaže slika vse trpljenje češkega naroda in potem maščevanje nad krvnikom Heydrichom, kažejo že drugi teden v Circle gledišču na Euclid Ave. in 102. cesta. Slika bazira na dejstvih, katere je dalo na razpolago z uradnimi listinami češko poslaništvo v Washingtonu in češka vlada v Londonu.

Župan ne bo še odpotoval

Župan Lausche je odložil svoje potovanje v Anglijo za nedoločen čas. Glavni vzrok je, ker stavka z unijo uslužbencev pocestne železnice še ni poravnana. Vladni urad za vojne informacije v Washingtonu je včeraj izrazil upanje, da bo županu mogoče kmalu odpotovati.

Za odpomoč naši revni rojstni domovini

...ožbenem oknu v Štamp... trgovini je na razstavi ...ročno izdelana postelj..., vredna $50, katero je ...delala in poklonila na...enkam bivša učiteljica ...ne v javni čitalnica, ...oe, ki je bila že od nek... ...ena prijateljica našega ...

...Coe je želela pomagati ...anju prispevkov za od... našim sirotam v Slove... v ta namen je tudi po... ta lepi dar.

...ružnica št. 25 SŽZ je pa ...ala vsem svojim člani...cam listke v ta namen in prišla bo skupaj precej lepa svota, o kateri se bo poročalo prihodnji teden, ko bo stvar zaključena.

V pondeljek večer priredi namreč št. 25 SŽZ lep program v počast materam v novi šoli fare sv. Vida in na tem programu bo oddana ta krasna posteljna odeja. Opozarjamo vas na to prireditev in obenem priporočamo obilen poset članstvu in občinstvu. Saj kadar št. 25 SŽZ priredi program, takrat je prav gotovo prav lepa zabava. To bo v pondeljek večer v dvorani nove šole sv. Vida.

SLOVENSKA PESEM MORA ŽIVETI!

...ari domovini je zamrla ...ska pesem! Zamorili so jo ...ronosci" iz severa in juga, ...in fašisti. Samo v tej de...ode ima še pravico do ...a. Zato pa glejmo, da to ...esem negujemo, ker če bo ...ukaj, bo krivda samo na...

...pa ne bomo grobokopi svo... pesmi, moramo gledati ... da bodo živeli naši pevski ...ki se trudijo, žrtvujejo čas ...ar, da ohranijo slovensko pesem vsaj na tujih tleh, če nima pravice do obstoja na svoji lastni zemlji.

Posečajmo pevske koncerte, pokažimo našim zborom, da znamo ceniti njih žrtve, njih zanos, njih doprinos do naše kulture.

V nedeljo zvečer ima pomladanski koncert zbor Zvon v SND na 80. cesti. Pričetek ob osmih. Naj ne bi donela naša lepa pesem prazni dvorani, naj je ne poslušajo samo prazni stoli.

Naši vojaki

Po dolgem času se je oglasil staršem, Mr. in Mrs. Louis Hegler iz 765 E. 236. St., topničar John Hegler od nekje izza morja. John piše, da je zdrav in zelo zaposlen. Rad bi videl, pravi, da bi ga mati zdaj videla, ko nosi petpalcev dolgo brado. Mater, ki je že par tednov v postelji, je pismo zelo razveselilo ,še bolj pa priloženih $60, ki jih je poslal dobri sin materi. Njegov naslov je: Pvt. John Hegler (35286506) Btry B, 64th F. A. Bn. APO 25, c/o Postmaster, San Francisco, Calif.

Njegov brat Tonček se pa še vedno nahaja v Texasu. Večkrat pokliče domov po telefonu, če so zdravi. Njego vnaslov je pa: Pvt. Tony Hegler, 624th Ord. Co. A. M., Camp Maxey, Texas.

■ ■ ■

Edward J. Slovenec, sin Mrs. Agnes Slovenec iz 14821 Hale Ave. je odšel 28. aprila k marinom v Kalifornijo. Doma pa že čaka drugi sin, kdaj ga bodo poklicali k letalskem oddelku pri mornarici. Želimo vso srečo in zdrav povratek.

■ ■ ■

Iz Floride se je oglasil Thomas S. Bernardić iz 12412 Maple Ave. Naroča tople pozdrave vsem prijateljem in znancem. Njegov naslov je: Sgt. Thomas S. Bernardič, 1156th School Sq. Army Air Force, School of Applied Tactics, Orlando, Fla.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
JAMES DEBEVEC, Editor
6117 St. Clair Ave. HEnderson 0628 Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto $6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto $7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta $4.00
Za Ameriko in Kanado, četrt leta $2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta $2.25
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto $6.50, pol leta $3.50, četrt leta $2.00
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada $6.50 per year. Cleveland by mail $7.50 per year
U. S. and Canada $3.50 for 6 months. Cleveland by mail $4.00 for 6 months
U. S. and Canada $2.00 for 3 months. Cleveland by mail $2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by carrier $6.50 per year, $3.50 for 6 months, $2.00 for 3 months
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 108 Fri., May 7, 1943

Tako pač ne bomo orali skupaj

Proletarec poroča, da je bil v La Salle, Ill. nedavno shod pod praporom sloge za ideje SANSa (Slovenskega ameriškega narodnega sveta) in za relif. Proletarec je porabil to priliko, da se je med poročilom o shodu tudi ponorčeval iz molitve. Omenja, kako je na shodu med drugim poudarjala ga. Josephine Erjavec, glavna tajnica Slovenske ženske zveže, da je potrebna med drugim za pomoč domovini tudi molitev.

To Proletarčevo norčevanje iz molitve in iz ljudi, ki v molitev verjamejo in zaupajo, prav nič ne diši po "praporu sloge" in bi bil prav lahko opustil svoje neslane šale na račun molitve.

Pri vsem tem je čudno to, da Proletarec omenja, da je na tistem shodu govoril tudi Etbin Kristan, toda kaj je govoril, pa ne pove, dasi bi se to spodobilo za list, ki spada pod Kristanov prapor. Torej o vsebini Kristanovega govora nima Proletarec nobene besede, o govoru Mrs. Erjavec pa, ki je omenila potrebo molitve, pa navaja na dolgo in široko.

Mrs. Erjavec dobro poznamo in poznamo tudi njeno iskreno in zanosno navdušenje za pomoč domovini, pa naj bo to za SANSa ali za relif. Vemo, da bi v tem oziru mnogo storila, z besedo in z dejanjem.

Toda tako špikanje od strani fanatičnega Proletarca ne bo prav nič navdušilo Mrs. Erjavec k večji akciji, vsaj mislimo si tako.

Ko je predsednik Roosevelt obiskal 18. aprila vojaško taborišče Joseph T. Robinson v Arkansasu, (ravno na Cvetno nedeljo) se je udeležil cerkvenih obredov v velikem vojaškem avditoriju obenem z 3,400 vojaki. Pa se niso iz tega norčevali niti največji ateisti. Celo Proletarec je to previdno zamolčal, kar pač razumemo.

Torej če se mož kot je predsednik Zed. držav ne sramuje javno pokazati svojega verskega prepričanja, kako da ga ne bi smela pokazati kaka slovenska mati, ne da bi se za to obregnil vanjo kak prenapeti socialist.

Dajte no že enkrat prenehati s svojim protiverskim fanatizmom, ki vam prav nič ne koristi. In vsaj ob takih prilikah, kjer katoličani nastopajo za skupno stvar, za pomoč domovini, jih pustite pri miru. S takim početjem pač ne vabite katoličanov k skupni akciji, pač pa jih odrivate. Morda bo koncem konca res najboljše, da začnemo z dvotirno akcijo, kot je priporočal pater Zakrajšek.

Očividno se Proletarčevega urednika niso prav nič prijele očetovske in dokaj krepke besede, ki mu jih je nedavno povedal v brk Josip Zalar in ga učil tolerance, pa zmernosti v pisanju.

Mi itak dobro vemo, kaj mislite vi o nas, pa nas to absolutno nič ne spravlja iz ravnotežja. Ampak kadar dobi človek batino za svojo dobro voljo v skupnem delu, je pa le malo preveč. Mi smo se že naveličali vedno nastavljati še drugo lice za klofute.

Od zahoda in vzhoda padajo težki udarci na Nemčijo

V dveh dneh je Stalin dvakrat javno poudarjal, da so se združili udarci, ki jih prizadeva Rusija od vzhoda na Nemčijo in oni, ki jih prizadeva nacijem zavezniška sila od zahoda v en mogočen udar. Te besede, ki jih govori Stalin sedaj, se slišijo vse drugače kot one, ki jih je govoril pred nekaj tedni, ko je rekel, da se Rusija samcata bori v tej vojni.

Še nikdar prej ni Stalin hvalil angleške ali ameriške borbene sile. Zdaj Stalin ni zahteval takojšne odprtije druge fronte. Rekel je pa, da "to bombardiranje nemških in italijanskih industrijskih središč od strani angleške in ameriške zračne sile, pa briljantno bojevanje v Tuniziji — pač lahko oznanjuje odprtijo druge fronte."

Stalin se je zdaj očividno spoprijaznil z strategijo zaveznikov. Najbrže vidi, da zavezniki ne drvijo slepo naprej za neznanim ciljem, ampak se bore po dobro napravljenim bojnim načrtom, ki bo prinesel gotovo zmago.

Tudi je zdaj Stalin prvič priznal vrednost konference v Casablanci, katere se on ni udeležil. Tudi on zdaj ponavlja besede, ki sta jih takrat s tako odločnostjo izrekla Roosevelt in Churchill — brezpogojna vdaja Hitlerjeve Nemčije.

Vse to kaže, da postaja vez med Združenimi narodi vedno tesnejša. Stalin ne verjame v bojno srečo, kot je videti, ampak samo v dejanja in uspehe. To dokazuje, ker je svaril v svojem govoru 1. maja, da sovražnik še ni strt, ampak da bo treba še dva, tri močne udarce od zahoda in vzhoda na Hitlerjevo armado, predno bo sovrag na tleh. Stalin je hotel s tem povedati, da bo Rusija držala svojo linijo na vzhodu, ako jo bodo zavezniki na zahodu. Dobro povedano in upanje je, da bo v tej smeri tudi šlo.

Kot je videti, je Stalin zdaj vse drugačnih misli in da kaže več volje za sodelovanje. Zavezniki naj bi to priliko izrabili in pritegnili Rusijo bolj k sebi, kot je bila dozdaj. To bo v korist vseh zdaj in bo v korist tudi po vojni.

Newburške novice

"Že slavčki žvrgolijo, se maj vesel budi . . ." Šmarnica je brezdvoma ena najnežnejših cvetk, ki jih božja zemlja rodi. V majniku začnejo pogledovati, zdi se nam, plaho po svetu. Ako sonce sije in je že gorko, potem rastejo hitro in prav kmalu je videti šopke malih, belih nekoliko zardelih zvončkov, kateri se sramežljivo obračajo k tlom, po gredah, po gozdih in po mejah.

Kar so šmarnice med cvetljicami, to je šmarnična pobožnost med drugimi molitvami in verskimi opravili. Morda to zato, ker je namenjena Materi, Kraljici nebes in zemlje; ker je namenjena najlepši hčeri božji, Mariji devici.

* * *

Pri nas imamo že od nekdaj šmarnice vsak večer skozi celi mesec maj. Zakaj pa ne? Ali ni prijetno, da ne rečem potrebno, prihajati ob večerih sedaj, ko se je svet ogrel in se je narava vzbudila iz svojega zimskega spanja, za kratkih petnajst ali kvečemu dvajset minut skupaj pred Marijin oltarček v cerkvi in se tam malo pogovoriti z našo Nebeško materjo, našo Kraljico, da ji povemo svoje želje, da ji potožimo svoje težave in jo poprosimo potrebnih milosti zase in za svoje? Ali ne de človeškemu srcu dobro, ko obrnemo svoje oči od tega zmedenega sveta proti nebesom, kjer nas morda že čaka naša zemljska mati poleg najljubeznivejše Božje matere in nas osrčuje v neomahljivi hoji za Kristusom, da pridemo tudi mi prej ali slej tja gori, kjer bo nekalna sreča in veselje neminljivo in popolno? O da! Šmarnice so mal okus nebes in zato se ni čuditi, da se izvije iz mnogih src tako navdušeno, večer za večerom, Marijina pesem, slovenska Marijina pesem, v melodiji, preko katere je nima noben narod. Stoletja že poje slovenski narod Mariji. V svoje melodije pa je izlil vso krasoto zemlje, na kateri biva tisoč let; izlil vse zaupanje, ki ga opravičuje zgodovina preteklih dni; izlil vso radost, ki prihaja iz veselega značaja. Kako ljubko se glasi:

"Slavo pojte dol, višave,
travnik, polje in goščave . . ."

Ali pa vzemimo oni mogočni napev Mariji:

"Zapojte jeziki vse zemlje
sladko,
vsi božji svetniki in celo nebo. ."

In zopet, kedo, ki je kedaj stopil na slovensko zemljo in videl mogočne hribe in krasne doline, ne čuti vse te krasote v Foersterjevi:

"Dajte, hribje in doline,
Gozdi, travniki, planine,
Vsi devico počastite,
Ki je lepši nima svet."

Kdor bi v teh pesmih ne čutil višek navdušenja, kipečega proti nebu, proti Nebeški kraljici, ta bi moral biti lesen.

* * *

Prihajajte k Šmarnicam. Vzroka za to je dovolj. Zlasti je za starše vzroka v današnjih časih več, kot dovolj. Na naših 260 pisem, ki smo jih poslali našim fantom pri vojakih, sedaj dobivamo odgovore in ni ga pisma, tudi od onih, kateri so bili poprej nebrižni, ni ga pisma pravim, da ne bi prosil: "molite za me." Bog je vsemogočen in Marijina priprošnja pri Bogu vse premore. Zato se zatecimo k naši Materi, "Kraljici miru," za tako potrebni mir in konec krute moritve, predno bo prepozno, predno prodajejo tudi naši sinovi na bojnem polju daleč od doma. Ti pa, o naša ljuba Gospa, izprosi nam hitro povrnitev nazaj h krščanskim načelom, ki edina zamorejo dati in ohraniti pravični in stalni mir.

* * *

V nedeljo je prvo sv. obhajilo za otroke iz šole sv. Lovrenca. Vsi drugi iz publik šol, bodo šli pozneje, ko mine njih šola, da jih bo mogoče spraviti vse skupaj. Starši pojdejo z otroci. Oče in mati naj pripeljeta svojega otroka k Jezusu in mu ga izročita, dokler je otrok še nedolžen in neizprijen. Pa tudi pozneje morajo starši pogosto voditi svoje otroke k obhajilni mizi, ako jih hočejo obdržati na pravi poti skozi življenje. Pravi pastir svoje ovce vodi, ne poganja. Vi ste pastirji vaših otrok. Zgledi vlečejo.

* * *

V nedeljo večer se vrši koncert pevskega društva Zvon. To društvo že odnekdaj goji lepo narodno petje in s tem tudi narodnost. Koncert bo vodil g. Ivan Zorman, kar je obenem zagotovilo, da bo koncert vreden poseta. Društvo Zvon je eno najstarejših pevskih društev v Clevelandu in je v času svoje zgodovine podalo in pelo lepo število slovenskih pesmi. Začetek je točno ob 8 zvečer.

* * *

Tudi mladinski zbor Črički so ljubko in lepo zapeli zadnjo nedeljo. Ti mladi pevci se kar dobro postavijo. Kar se meni čudno vidi pri tem je to, da je tako malo staršev, ki bi se zanimali za ta zbor, in bi svoje otroke vpisali med mlade pevce. Kako lahko bi jih bilo tih Čričkov vsaj dvakrat toliko, kot jih je. Zakaj jih ni? Malomarnost je kriva. Kdor ima otroka, od 8. pa do 16. leta starega in ga nima pri mladinskem zboru, temu ni dosti mar, če naš narod v Ameriki prehitro izumira. S petjem se

(Dalje na 3 strani)

Pomagajmo!

V Glasilu KSKJ od 25. aprila piše Promoter v Baragovem svetilniku evangelij, ko se je Jezus po vstajenju prikazal svojim učencem. Najprej dvema na potu v Emavs, potem pa enajsterim zbranim. In učenci, čeprav so ga videli in slišali govoriti, še vseeno niso verjeli. In rekel je: "Ali imate kaj jesti?"

Dragi Slovenec in Slovenka, ustavi se pri teh besedah in premisli, ali nismo mi prav taki neverni Tomaži, ko dan za dnem beremo, kako obupno nas prosijo trpini v stari domovini za pomoč. Na tisoče jih prosi: "Ali imate kaj jesti, dajte nam kruha, ko umiramo gladu . . ." Pa bo rekel kateri, saj ni tako kot pišejo, kaj bom dajal, saj tako ne bodo oni dobili. Drugi pa zopet pravi: bom že poslal (poslala) našim, ko vojska mine.

Rojak in rojakinja, prosim te, premisli dobro predno to rečeš. Ali pa veš, da niso naši ravno sedaj najbolj potrebni pomoči in da bo morda prepozno, ko vojska mine. Ali se ne bojiš, da te bodo morda umirajoči preklinjali, ker jim odrekaš pomoč, ko pravimo, da jim bomo poslali po vojni? Ali pa vemo, če bomo sploh mogli kaj poslati, mogoče bo tudi nas zadela nesreča, da ne bomo mogli takrat pomagati. Potem bodo naši dragi zastonj pričakovali naše pomoči.

Meni se zdi, ko slišim tako govorjenje, da bomo že poslali po vojni, kot bi rekel: počakajmo, da pomorjejo in potem jim bomo pa poslali venec na grob. Saj se večkrat kdo izrazi: vsi bodo pomrli. Bog ne daj —! Saj vsak rad živi in vsi so lačni in potrebni danes, jutri in vsak dan in ne šele po vojski. Veliko bolj s hvaležnostjo bo sprejet danes dolar kot morda po vojni stotak. Res je, da bo veliko in zelo veliko potreba tudi po vojni, da si zopet opomorejo in ne bo dovolj sto in sto tisoč, toda najbolj potreba pa je sedaj, da si ohranimo vsaj golo življenje. Posebno veliki siromaki so oni, ki se nahajajo v koncentracijskih taboriščih, kjer dnevno umirajo tisoči naših nesrečnikov in ti ujetniki so najbolj potrebni pomoči.

Ne vemo sicer, kako dolgo bo še trajala vojna in kedaj bodo razmere zopet ugodne, da se bo lahko poslalo. Mogoče čez eno leto ali mogoče že čez en mesec. A mi pa ne smemo čakati niti en dan, ampak oddajmo svoj narodni davek takoj. Saj ni še dolgo tega, ko je p. Bernard Ambrožič objavil potrdilo o sprejemu denarja v stari domovini. Torej ni nikakega dvoma več, da bi se sedaj ne moglo poslati pomoči siromakom. Ne bodimo neverni kot so bili učenci Kristusovi, ampak verni in usmiljeni in ne odrekajmo pomoči, da se ne bo godilo nam enako, kadar bomo potrebni pomoči. Naj gre denar skozi Rim ali Moskvo, samo da ga dobijo tisti, katerim je namenjen.

Mesec maj je Marijin mesec in njenemu varstvu priporočajmo še posebno sedaj naše drage v borbi za domovino. Ali ne bi me slovenske matere storile nekaj v tem mesecu za naše trpeče sestre v stari domovini? Saj smo vendar me, ki prve občutimo bolečine s svojimi otroci in tudi najbolj trpimo, če jih vidimo nesrečne. Ali ne čutijo srca ubogih slovenskih mater, ko so jim bili sinovi, njih ponos, in hčere, njih ljubezen iztrgani iz naročja in umorjeni ali pa odpeljani v sramoto in smrt. Kakšno srce pa bi morale imeti, da nas ne bi ganila njih bolečina.

Dajmo storimo nekaj ta mesec. Zberimo lepo vsoto in jo potem pošljimo kot dar ameriških slovenskih mater svojim trpečim sestram v stari domovini. Saj ustanavljamo podružnice JPO-SS in se trudimo po svojih močeh pomagati k boljšemu uspehu za večjo pomoč po vojni. Zakaj ne bi storile nekaj za takojšnjo pomoč. Upam, da ne bo nihče tako nizek, da bi se nad tem spodtikal. Kot me želimo, da bi bili drugi usmiljeni do naših sinov, tako bodimo me usmiljene in se nam ne bo treba bati Zveličarjeve obsodbe: Lačen sem bil, pa mi niste dali jesti . . . Z željo, da se še katera oglasi vas pozdravljam,

Mary Stušek,
Wickliffe, Ohio.

Našim materam

Prišla je zopet ljuba pomlad in z njo prelepi mesec maj, ki se ga vse stvarstvo veseli. Res je, da je letos tudi narava bolj žalostna in zdi se mi, da se tudi majniški cvetovi kar nekam počasi odpirajo, kakor bi tudi oni žalovali nad usodo, ki je zadela človeštvo.

Ta mesec je posvečen naši Nebeški Materi in še bolj goreče jo prosimo, da nam vrne naše sinove vojake zdrave in zmagoslavne in da nam izprosi tako zaželjeni in ljubljeni mir, ki si ga pač vsak dandanes najbolj želi.

En dan v tem prelepem mesecu pa je posvečen tudi zemeljskim materam, ki so danes kot mučenice povite z veliko skrbjo za svoje sinove, kateri so razkropljeni po vsem širnem svetu. Vemo, da so najbolj zaslužile vse matere, da se jih z vso ljubezijo spomnimo vsaj na ta, njim posvečen, dan; pa naj mati še živi, ali pa če jo krije že črna zemlja.

Oh, kako sem si vsako leto ponosno pripela lep rdeč nagelj na prsi, le lansko leto in letos pa mi nekaj teži srce, kajti kdo ve, li moja mati še žive ali pa jih krije tihi grob in Bog vedi mogoče kje v pregnanstvu in zapuščenosti. O, mati, kje ste? Naj mi bo dovoljeno, da tukaj omenim, da so bili naša mati najboljša, najlepša in pa tudi najbolj verna mati. . . . Kako sem se bala dočakati, da bi na njih krsto vrgli prvo lopato prsti. Mislila sem še kot otrok in tudi potem odrasla, da ne bi mogla prenesti te boli in da bi se zgrudila na njih grob in ostala pri njih vedno — za večno.

O, mati, ni mi nikdo sporočil, da so Vas zagrebli globoko pod zemljo in Bog vedi, jeli še kdo kje ostal, da mi bo sporočil Vašo usodo in ali bom tudi jaz dočakala, da se svet umiri, da utihnejo topovi, ki so strah in groza vsemu človeštvu. Bala sem se Vaše smrti, mati, a danes, kako bi bila vesela, ko bi vedela, da je Vaša duša poprej splavala k Vsemogočnemu in da niste dočakali gorja, ki je objel ves svet. Kako po tolažena bi se Vas spomnila pri sv. maši, a danes pa me teži in boli pri spominu mrtvih in živih.

O mati, kje ste? Vem pa, da ste ostali verni in udani v usodo do zadnjega vzdiha. Še vedno Vas vidim zatopljeno v molitev sv. rožnega-venca. V duhu Vas vidim, ko sva klečali v naši domači cerkvici pred mojim odhodom nazaj v Ameriko leta 1937. Ta prizor mi ne gre iz spomina. Vem, molili ste za nas vse otroke, najbolj pa za nas, ki smo odšli v tujino — za edinega sina in dve hčeri. Vem, da mi, ki smo bili najbolj oddaljeni od doma, smo bili vedno najbližje Vašega ljubečega srca in Vaša molitev nas je spremljala povsod.

Kako sem bila ponosna, ko so me vzpričo zbrane družbe pohvalili: "Naša Francka je ostala verna tudi v bogati Ameriki, kako sem vesela, ko vidim, da se ni izgubila med svetom . . ." Da, mati, otrok se ne more izgubiti, ako ga po vseh njegovih potih spremlja Vaša molitev. Napisala bi lahko debelo knjigo o moji dobri materi in tudi vem, da vsak zemljan ljubi svojo mater. In ni ga peresa, ki bi mogel izliti na papir vso veliko ljubezen do matere.

Zatorej pa le spoštujmo in ljubimo vsi svoje živeče matere in katere pa so že odšle po plačilo Bogu, pa molimo zanje, ker vem, da tudi one vedno molijo za svoje otroke. Ker je pa v nedeljo, 9. maja, "Materinski dan," vas prosim vse prijatelje fare sv. Vida, da pridete ob osmih zvečer v šolsko dvorano, kjer imajo dekleta Baragovega zbora nekaj prav lepega na programu za vse matere. Možje, prnpeljite svoje žene, sinovi in hčere svoje matere, naj se malo porazvesele in pozabijo vsakdanje skrbi.

Kakor mi je bilo sporočano, bo ta večer res nekaj lepega. Na programu je igrica, petje zbora, kvartet Lube, Samsa in Bradach brata. Ta kvartet je menda najboljši, saj bi ga človek kar naprej in naprej poslušal, pa tudi dekletom vselej radi pomagajo ti fantje.

Pridite vse matere, saj to je vendar naš praznik — naš dan. In, ker ima vsak človek en biser na svetu in ta biser je — mati, zato pridite tudi vsi tisti, ki mogoče nimate več živih svojih mater ter jim posvetite ta večer v blag spomin in pokoj njih duše. "Edina beseda na svetu doni mehko, sladko — in to si Ti o Mati!"

Frances Kodrich.

Moji ljubljeni materi v spomin

Prišel je zopet krasni mesec majnik in z njim tudi Materinski dan, ki ga po navadi vedno obhajamo na drugo nedeljo v majniku. Blagor vam, kateri imate še mater živo, da se jo lahko spominjate s kkšnim darilom. O, kako bi se štela srečna, če bi mogla moji materi [illegible] ročiti kakšno darilo za [illegible] praznik, toda ni mi to [illegible] goče, ker bo 19. maja že [illegible] leta, kar počivajo v grobu.

Vsako leto se prav živo [illegible] minjam tistega zadnjega [illegible] terinskega dne 14. maja 19[illegible] želim tudi vam drugim [illegible] ta spomin, ko je Ameriška [illegible] movina najela čas na Slo[illegible] skem radio programu in [illegible] vo se vsak, kdor je poslušal [illegible] sto nedeljo, spomni nazaj [illegible] ko je pokojni urednik L[illegible] Pirc povzdigoval slovensko [illegible] ter in tako iskreno in gan[illegible] govoril v spomin našim [illegible] ram živim in mrtvim. To je [illegible] tudi za njega zadnji Mate[illegible] ski dan in s tistim govorom [illegible] zadnjikrat počastil slove[illegible] matere, ker junija 1939 [illegible] nanagloma nemila smrt [illegible] la iz naše srede in zato se [illegible] ta praznik tudi vedno spo[illegible] mo na pokojnega urednika [illegible] Louis Pirca.

Moja mati so nepremiš[illegible] deli poleg radia in posl[illegible] vsako besedico in solze so [illegible] od ginjenja tekle po licu. [illegible] končanem programu so [illegible] "Tako je pa lepo govoril [illegible] smo res lahko ponosni, da [illegible] mo Slovenci take može med [illegible] mi, ki niso samo veliki nar[illegible] delavci, mapak so obenem [illegible] iskreno čutečega srca, "vsa[illegible] mu." Čeravno so bili mati [illegible] slabem zdravju že delj časa [illegible] da nismo mislili, da jih [illegible] tako kmalu za tem praznik [illegible] že izgubili, ker ravno tisti [illegible] den malo čez polnoč med [illegible] trtkom in petkom je nehal [illegible] ti njih blago srce.

Vam predraga in ljub[illegible] mati sem pa hvaležna za [illegible] Vaše dobre nauke, najbolj [illegible] Vam pa hvaležna za tisto [illegible] prosto ljubezen do Boga in [illegible] veške matere, ki ste jo Vi [illegible] neizrečeno ljubili in tudi [illegible] že v otroških letih naučili [illegible] biti in spoznavati njeno [illegible] dobroto in usmiljeno srce, [illegible] sibo v bolezni ali v drugih [illegible] žavah. Vaše besede so bile [illegible] dno: "Obrni se k Mariji [illegible] ti bo pomagala." Te Vaše [illegible] de nam pridejo v spomin v [illegible] težkem in žalostnem [illegible] času, ko se matere poslavlj[illegible] od svojih sinov in sinov [illegible] vseh svojih dragih, jih v[illegible] goreče priporočamo Bogu [illegible] Nebeški materi, da naj jih [illegible] goslovi ter varuje zvesto in [illegible] čno vodi, da bi za prihod[illegible] Materinski dan pripeljali [illegible] zmagovite nam nazaj in [illegible] na duši in telesu.

O, kako bo to vesel in s[illegible] Materinski dan.

Anna For[illegible]

V neki mali vasi na [illegible] škem so imeli vaščani [illegible] dne veliko senzacijo. Preb[illegible] či so se bili namreč nad t[illegible] privlekli sovražni bomba[illegible] metali bombe. K sreči ni [illegible] la na vas nobena bomba, [illegible] bližje je padla bomba p[illegible] lje od vasi na polje in t[illegible] pravila veliko luknjo.

Zjutraj so hiteli vaščani [illegible] lice mesta, da si ogledajo [illegible] do in da si naberejo drobc[illegible] bombe za spomin. Skoro [illegible] vas je hitela ven na polje.

Samo neka stara ženica [illegible] sedela na klopci pred [illegible] hišo in prijazno pozdravlj[illegible] ljudi, ki so hiteli iz vasi.

"Kaj pa vi, ali ne gre[illegible] nami?" jo nagovori znanka.

"Nak, ne bom šla," odg[illegible] ženica. "Veste, je nekoliko [illegible] daleč zame. Bom rajši poč[illegible] la drugega zračnega napa[illegible] bo morda kaka bomba [illegible] bližje. Kdo bo hodil tako [illegible] leč, ko me pa noge ne [illegible] več."

Pozabljena pipa

Smešna dogodba. Spisal Mihael Levstik

...di na čast treba pouda... je Abtaht v dolgih le... ega službovanja vseskozi... skrbel za ljubi mir ...ju. Cigani, potepuhi ...junaki so se ga strašan... Kadar mu je prišel ...ed le-teh v pest, ga je ...del in mu vmes nekate... gromovito zaklical:

...aht!" —

...ljnova novica o tolo... je seveda vzbudila tudi ...javno varnost v Buko... ...žnega veljaka, da je ...kil v obleko in si opa... ...no sabljo, katero so ...Francozje izgubili v ...h v onih davnih časih, ...govili po naših krajih. ...se, da se takšna no... ...rno je prinesel Ma... ...sporoči občinskemu ... To nalogo je v služ... ...ji navdušenosti prevzel ...aht in je z mogočnim ... in silnim krikom bu... ...župana iz sladkega ...kakor smo že sporočili. ...je, da kričiš, ka... ...bila polna vas tolova... ...milijo oče župan, ko ...deli svojo mršavo glavo ...o okence Boltetove hi...

...je pa tudi — abtaht— ...kovi kleti jih je dva... ...le vkup, le vkup," vpi... ...ti klicar, "vsak naj ...kar more. Vile, sekira, ...ar je, bo dobro. Abtaht, ...e in vrvi, da povežemo ... Ho-o-o ho-o-oj, mož... ...nje!

...je bilo skoro vse mo... ...no pod vaško lipo. Bi... ...ravcata črna vojska. S ...sekirami, vilami in kiji ...junaki so obkolili ...in čakali njegovega ...Cel oče župan so že ...na pozorišč ein prine... ...mi mogočen capin in ...rvi, da povežejo tolova...

...t, da vam povem! ...tolovajev je, pa mi ...Ali se jih bojimo?" ...zagromi junaška ar... ...se bodemo polovili in

...t, to vam povem: Či... ...jo mahnimo h kleti. ...se bodemo tam eden ...nega okoli poslopja. ...pride tolovaj ven, ga ...in zvežemo; kdor se ...postavil po koncu, po ...udarimo!"

...mo!" duše se vaščani ...tišne krepkeje svoje

...pripravljeni?" vpra... ...nik.

...oglasi se oboroženi

...aht, sedaj pa le!" ...vojska se začne pomi... ...kleti, na čelu ji silni ...za njim Matizelj in oče ...potem drugi možje in ...gotovo nad trideset mož

...je na vzhodu rdečilo ...da gost jutranji mrak ...dal po okolici. In to je ...dobro, zakaj, ko bi ...dovolj svetlo, bi se bilo ...nekaterim, da se jim ...rajev ni zdel ravno ta... ...niti posebno prijeten. ...ne bilo sram, popihal ...ta in oni najraje zopet ...Čim bližje so prišli h ...nemirneje so jim bi... ...in ko so došli na me... ...se je strahu marsika...

V

...no je razstavil Abtaht ...mado okoli kleti. Spre... ...vrata je nastavil v ...najbolj srčne kore... ...med fantov, ki so mo... ...svoje gnojne vile pro... ...Možje in manj srčni ...so obstopili poslopje, ...torej tako varno obko... ...bi niti miš ne bila mo... A vse te priprave so se izvršile brez najmanjšega šuma, še sopsti si niso upali hrabri oblegovalci. Ko so bile vse priprave končane, potegne Abtaht sabljo in namigne Matizeljnu, naj odklene vrata.

Rahlo in od strani se jim Matizelj približa, zavrti v hipu ključ in skoči kakor blisk nazaj v varno vrsto oblegovalcev.

"Abta-a-aht," zakliče poveljnik in mogočno dvigne svojo sabljo; "roparji, da vam povem, ujeti ste! Najmanj sto fantov in mož je obstopilo klet. Ali ni res tako?"

"Res je!" zagrome Bukovčani.

"Torej, tolovaji da vam povem: oče župan iz Bukovja in jaz, Boštjan Komar, občinski redar, vam zapoveva v imenu postave: udajte se!"

"Udajte se!" zavpijejo za njim Bukovčani.

A v kleti je vse tiho, nihče se ne oglasi.

"Še enkrat vam rečem: udajte se!" vpije Abtaht. "Najprej naj pride eden preko pragu; ko tistega zvežemo, pokličemo drugega in tako naprej, da vas povežemo vse! Alo! Prvi naj pride!"

"Prvi naj pride!" zakriče tudi Bukovčani, toda — tolovaja ni iz kleti. Oblegovalci se jamejo spogledovati in poprej tako zmagonosnemu Matizeljnu začne prihajati nekako vroče. Počasi se približa korajžen poveljnik kletnim vratom, nastavlja uho in prisluškuje, pa ničesar ne sliši.

Ravno se pripravlja, da bi odrinil vrata, ko se oglasi iz trope Hlačunov Matija: "Matizelj se je zlagal, za norca nas ima!"

V trenutku so bili tolovaji pozabljeni, v trenutku zaplamti v navzočih silen srd nad Matizeljnom in to tem bolj, ker so že zdavna vedeli, da se jako rad laže.

"Kaj, ti pasja dlaka, ti nas vodiš za nos? Čakaj, pokazali ti bodemo, kaj se pravi za norce imeti poštene ljudi!"

Silen krik nastane in roke razkačenih Bukovčanov so začele nevarno dvigati grozno orožje proti Matizeljnu, ki se je tresel v jutranjem mraku kakor šiba na vodi. No, da bi mu bili krotki in pošteni Bukovčani šli na življenje, to bi se seveda ne bilo zgodilo, ali da bi ga bili do dobra premikastili, je pa čisto gotovo.

V največji nevarnosti za Matizeljnove kosti se postavi poveljnik črne vojske predenj in zavpije:

"Abtaht, možje Bukovčani! Ne pretepajte Matizeljna, to bi bilo zoper postavo!"

Možje in fantje povesijo takoj preteče orožje.

"Vprašam te pa, Matizelj, ali si se res predrznil imeti nas za norce "

"I, Bog obvaruj! Tako gotovo ne, kakor gotovo je Bog v svetih nebesih," opravičuje se Matizelj, ko ga je Abtahtova previdnost rešila iz hude nevarnosti. "Poslušajte me, ljudje božji! Ko sem šel poprej tukaj mimo, sem ravno vštric kleti zaukal. Nato je tu notri zarentačil neznan glas; videl sem klet na stežaj odprto in slišal sem tudi, da je notri nekaj šumastilo. Bog mi je priča, da je vse to čista resnica!"

"Naj pa gre Matizelj v klet po tolovaje, kaj bodemo čakali, kdaj pride kateri ven!" rečejo nekateri.

Toda Matizelj, ki ni bil Bog ve kako srčen, začne se odmikati v stran. "Prosim vas za pet ran božjih, za ves svet tega ne storim!"

Kaj storite? Mnogo korenjakov je močno dvomilo o Matizeljnovih besedah, ali vstopiti v klet si vendarle nihče ni upal.

(Dalje prihodnjič)

NEWBURŠKE NOVICE

(Nadaljevanje z 2 strani)

vzdržuje jezik in narodnost. Slovenci imamo vse polno dobrih in lepih običajev, kateri zaslužijo, da se ohranijo. Zato vzdržujemo pevske zbore, imamo igre, druge predstave, katere se prirejajo, da bi se vzdržalo zanimanje za slovenske narodne svetinje. Črički imajo vaje vsak pondeljek po šoli v šoli sv. Lovrenca. Tja pošljite vaše otroke in vpišite jih pri tajniku Frank Glihatu na 7720 Issler Ct.

* * *

"Špas mora biti," je menda rekel oni, ki je ženo s krampom po glavi udaril. Kdor hoče imeti špas, toda brez krampa, naj ne zamudi kupiti vstopnico na smešno predstavo "TETA TILKA GRE V MESTO." Šolski otroci imajo vstopnice na razpolago. Pokrovitelji (PATRONS) bodo imeli imena na programu in sedeže rezervirane. Predstava se vrši 23 maja. Planite po vstopnicah.

* * *

Materin dan je v nedeljo. Prvi spomin na mojo mater je, da je bila lepa, taka kot je bila pri tridesetih letih. Tako namreč jo je moj spomin ohranil. V starosti se pa človek prenaredi. Moja mati je bila res lepa. To so mi povedali ljudje, ki so jo poznali v njeni mladosti, ko je bila še kot dekle hitela sem pa tja po vasi Grabče pri Gorjah. Še lepša kot njen obraz, je bila njena duša, njeno srce; polno ljubezni do otrok, do vseh enajsterih otrok, in vendar tudi stroga, da smo se je otroci bali, kadar je spregovorila resno in nam velela to stori, tega nesmeš. Sama je rada molila in zato je tudi nas v zgodnji mladosti učila moliti. Nikdar ni bila pozabljena jutranja in tudi ne večerna molitev. Zjutraj smo molili na kratko, zvečer pa rožni venec, takoj po večerji, "predno bote pospali" je rekla, to je bilo, po leti ob 8, po zimi pa ob 6 ali malo kasneje. Nikdo se ni smel dotakniti jedila, da ne bi poprej zmolil očenaša.

Tudi od mize ni smel nikdo, predno je bila skupna molitev opravljena. Denarja v tistih časih ni bilo. Toda mati je skrbela, na en ali drugi način, da je vsak Božič "Bog prinesel," kak mali dar vsakemu izmed nas, kak kos obleke, poleg nekaj strdenja in par jabolk. Tudi drugi slovenski običaji niso bili pozabljeni. Na "debeli četrtek" so bili vedno novo cvrti krofi na mizi in raznega mesa, kolikor ga je kedo hotel. Na Cvetno nedeljo smo nesli "boganco k žegnu" in na Veliko noč smo jedli za zajtrk blagoslovljeno gnjat in strdene potičice. Dobil je tudi košček blagoslovljenega jajca in sladkega kruha, ki so mu rekli šarkelj. V soboto pred binkoštno nedeljo smo pribili male zelene vejice k oknom in na božični večer smo kadili in škropili z blagoslovljeno vodo, po vseh poslopjih okoli doma. In za vse to je skrbela mati. Da, moja mati je bila dobra, skrbna krščanska mati. Cigaretov ni kadila, žganja ni pila, otrok se ni branila. Torej ni bila moderna. Toda, ko bodo moderne matere in njih cigarete že davno pozabljene, se bo vpliv vsake dobre krščanske matere še vedno vil skozi poznejše rodove, Bogu v slavo, materam pa v večno plačilo in blag spomin. Bog živi vse krščanske matere.

* * *

Marijno venčanje na prvi dan majnika je bilo elegantno in krasno. Kakih stodvajset enako oblečenih deklic je prineslo Marijin venec v procesji v cerkev. Deklica sedmega razreda, ki je skozi leto dni kazala posebno zanimanje za Marijno čast in ljubezen do presvetega Rešnjega Telesa, je imela to izredno čast, da je položila Mariji na glavo venec, kateri jo bo dičil skozi mesec maj. Da, to venčanje je bilo res elegantno.

* * *

"Kaj je s tvojim hlapcem, ki si ga dobil iz mesta?"

"Veš, svoj čas v mestu je bil šofer. Oni dan, ko se mu je mula ustavila, je pa podnjo zlezel, da bi videl, zakaj ne gre."

* * *

Kdor hoče biti partotičen—to moramo biti vsi—naj pošlje svoje stare gramofonske plošče v šolo sv. Lovrenca. Država iz teh vzame šelak, katerega zelo potrebuje. Gotovo imate doma plošče ,naj so cele ali pa zlomljene, katerih ne boste več rabili in vam delajo napotje. Pošljite jih po otrocih v šolo in nabrane plošče bomo poslali naprej.

* * *

Ako zaboj tehta deset funtov, kadar je prazen, pa le osem, kadar je poln, s čem je bil napolnjen? Kdor ugane, dobi steklenico, v kateri je bilo lani žganje—se diši po njem.

* * *

Pravkar sta prišla v Cleveland, da se udeležita seje Zveze slovenskih župnij v Ameriki, Father Bernard Ambrožič in pa Father Francis Gabrovšek. Slednji je sedaj prvikrat v Ameriki in sicer je tu v svrho pomoči našim rojakom v Sloveniji. Obema kličemo dobrodošla. Upamo, da se bosta počutila doma med nami.

KOMPOSTELA

Spisal Jož. Lavtižar.

I.

Truden romar marsikak
Sem zastavil je korak:
Počastit apostola
Jakoba Velikega.

Kdor je romal v nekdanjih časih v Kompostelo, pripravljal se je za to potovanje kakor za pot v večnost. Pred odhodom je povabil prijatelje na svoj dom. Najprej so šli v procesiji v cerkev, kjer se je opravila za romarja slovesna zadušnica z vigilijo, t. j. črna maša z biljami. Iz cerkve so se vrnili v romarjevo hišo k zajutreku in tu se je vršilo slovo. Slovo je bilo toliko bolj ginljivo, ker se je oglašal tačas mrliški zvonček iz stolpa. Romar je vzel najpotrebnejše reči s seboj ter oprtil črez ramo izvotljeno tikvico za pijačo. Potem je segel po krepki palici in odšel v daljnji svet. Vsi so imeli solzne oči ker je bilo negotovo, ali se še kdaj vidijo v življenju. Koliko nevarnosti na potovanju! Treba je bilo prekoračiti visoke prelaze Pirenej. Pot je peljala skozi divje baskiške pokrajine in se vzpenjala črez zameteno kantabriško gorovje. Tu samotni gozdi, ondi deroče reke; tu hribi, ondi doline, ki jih ni bilo ne konca ne kraja.

Dandanes ni več tako. Na suhem se drvijo brzovlaki, po morju švigajo parniki. Z njimi prideš brez posebnega truda v Kompostelo. Nihče več ne hodi peš na tej dolgi poti; zato tudi ne potrebuje dveh parov črevljev, kakor so jih nekdaj potrebovali.

Kje pa je Kompostela

V starih knjigah se čita, da so svojedobno otrokom kazali mlečno cesto na nočnem nebu ter jim pravili: "Glejte, ta cesta pelje k sv. Jakobu v Kompostelo." Otroci so se zelo čudili in premišljevali, kje bi bil ta kraj.

Poglejva na zemljevid. Ob jugo-zapadnem koncu Evrope opaziš deželo, ki je skoro okoli in okoli obdana z morjem. Na zapadni in severni strani jo zaliva atlanški ocean, ob vzhodni strani sredozemeljsko morje, na skrajnem jugu pa jo loči morska ožina Gibraltar od Afrike. Le ob severu je deloma združena s suho zemljo. Visoke gore, ki jih zovejo Pireneje, jo drže skupaj z ostalo Evropo. Ta dežela je Španija.

Španija je razdeljena v več okrajev ali provincij. Poglavitne so: Katalunija, Aragonija, Navara, Guipuzcoa, Vizcaya, Alava, Stara Kastilija, Nova Kastilija, Valencija, Murcija, Granada, Andaluzija, Estramadura. Leon, Asturija in Galicija. Zadnjo sem imenoval Galicijo, ker se nahaja v najbolj severnem delu Španije. In prav tukaj je Kompostela.

Pot, ki me je tje pripeljala, je bila naslednja:

(Dalje prihodnjič)

—o—

Kupujmo obrambne obveznice in znamke!

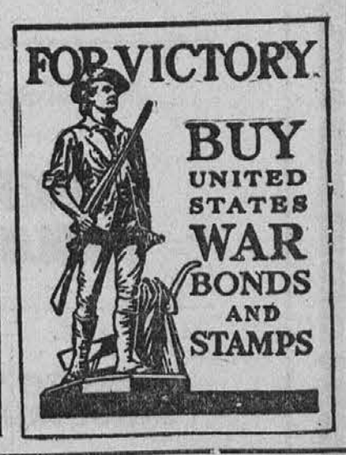

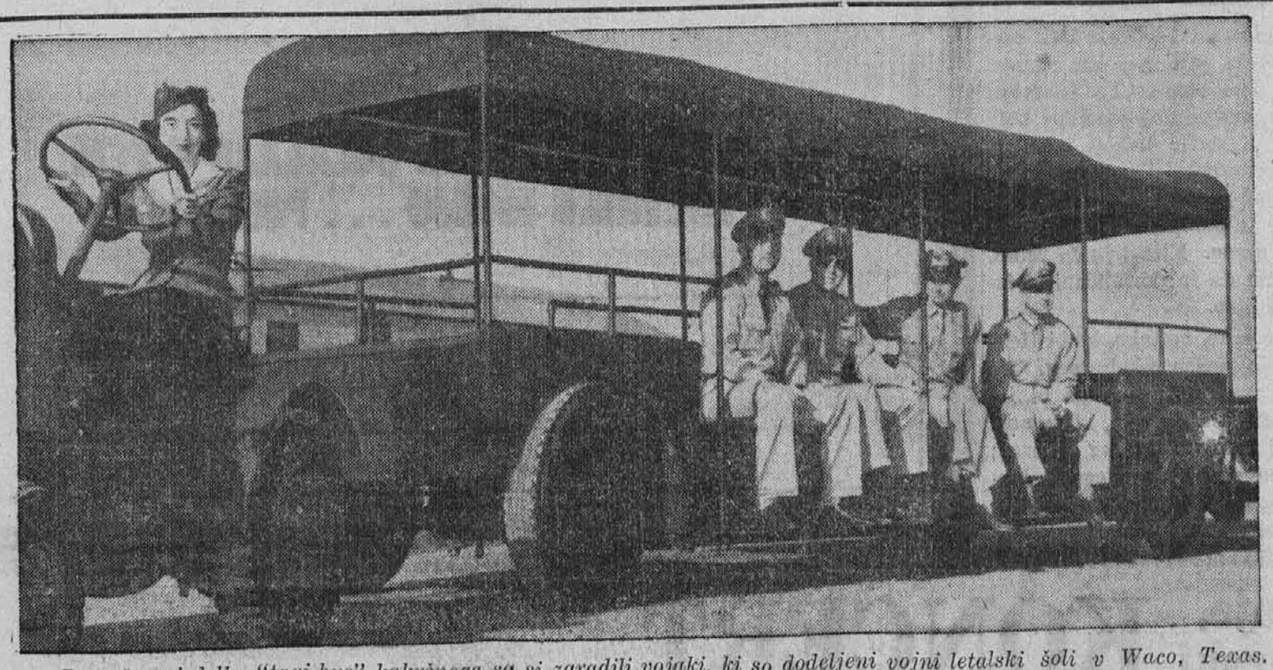

Domačega izdelka "taxi-bus" kakršnega so si zgradili vojaki, ki so dodeljeni vojni letalski šoli v Waco, Texas. Zgrajen je iz samih starih delov in ima prostora za 25 sedežev ali pa za 50 stojišč. Za volanom je Mrs. Kathryn E. Finley, ki je prva vozila z novim "taxi-busom."

DELO DOBIJO

IZUČENI OPERATORJI
BORING MILLS
(Horizontal in vertical)
LARGE PLANER
RADIAL DRILL
Plača na uro, vrhu overtime.
Ako ste zdaj zaposleni pri vojnem delu, se ne priglasite.
WELLMAN ENGINEERING
7000 CENTRAL
(111)

Dobro delo

Ženska ali moška, stara nad 21 let, dobi dobro službo, da bi pomagala v gostilni. Vprašajte
Kotnik's Cafe
7513 St. Clair Ave.
(111)

MALI OGLASI

Hiša v najem

Hiša sama zase, 7 sob se da v najem odrasli in mirni družini. Vse udobnosti notri. Ne smejo imeti domačih živali. Naslov izveste v uradu tega lista. (110)

Lot naprodaj

40x128, velik hlev, zemlja že napol obdelana. Nahaja se na na E. 162. cesti, blizu Holmes Ave. na tej strani mostu. Pozive se na 706 E. 162. St. (09)

Naprodaj

Kopalna banja in sink z vsemi pritiklinami. Oglejte si od 4 do 7 popoldne na 9306 Parmalee Ave. (109)

Ali ste že čitali

novo, važno, veliko in velezanimivo knjigo —

Ko smo šli v morje bridkosti —,

ki pripoveduje, kako je Hitler nastavljal goljufive limance in zanjke ter pripravljal strup za Jugoslovane že dolgo prej kot jih je napadel, in kako se je po njegovem napadu pričelo razlivati strašno morje bridkosti po Sloveniji in ostali Jugoslaviji?

Knjigo je spisal na podlagi lastnih doživljajev Rev. Kazimir Zakrajšek, ki je bil tam mnogo let pred napadom in še 10 tednov po napadu.

Knjiga obsega nad 200 strani, je okusno vezana v platno ter nosi poseben ovitek z originalno sliko — Slovenija v plamenu — ter zemljevid sedanje Slovenije z označeno mejo med nemškimi in italijanskimi okupatorji.

Cena je znižana na $2. — skupno s poštnino.

Naročila in drugi dopisi naj se pošiljajo na: Rev. Kazimir Zakrajšek, 302 E. 72nd St., New York, N. Y.

Rojaki v Clevelandu in okolici lahko kupijo knjigo pri August Kollanderju, 6419 St. Clair Ave., in pri Mr. Joseph Grdina, 6113 St. Clair Avenue.

V najem

se odda 5 lepih, velikih sob; stranska veranda, klet in podstrešje. Zglasite se na 1123 E. 71. St., spodaj.

Mi brusimo

nože, britve, škarje, žage in vse enako orodje. Cene zmerne.
John Mostečnik
1493 E. 65. St.

6 sob

za 1 družino, fireplace, china kabineti, zajtrkovalna soba, podstrešje, garaža za 2 avta, na 18771 Renwood Ave., blizu 185. St. Cena $7,300, takoj $2,000. Se lahko ogleda vsak dan po 5 popoldne ali v nedeljo popoldne. Ako vas zanima, pokličite
L. Petrich
19001 Kildeer Ave.
IVanhoe 1874

6 sob bungalow, parna gorkota, lot 60x150, na E. 176. St., blizu Lake Shore Blvd. Se pokaže samo po dogovoru. Cena je $10,000.

V Euclidu

Ena hiša za 2 družini, ena za 1 družino, garaža za 2 avta, dosti sadnega drevja, na lotu 78x150. Nahaja se na 20572 Lindberg Ave. Posestvo je v najboljšem stanju in mora biti prodano za zmerno ceno. Za podrobnosti se zglasite pri
J. Knific Realty
18603 St. Clair Ave.
IV 7540 zvečer KE 0288

Stanovanje išče

Želi se dobiti stanovanje 4 sob in kopalnica za 2 odrasli osebi. Pokličite EN 2985 pred 2 uro popoldne. (110)

Stanovanje v najem

Pet modernih sob s kopalnico in gorkoto na gorko vodo (hot water heat) se odda v najem mirni družini. Vprašajte po 7 zvečer na 6301 St. Clair Ave. zgorej. (108)

Stanovanje iščem

Iščem stanovanje 4 sob za 3 odrasle osebe. Kdor ima kaj, naj pokliče EN-2399 ali naj se zglasi na 1121 E. 66. St. (108)

Kupim avto

Kupec sem za 1940 ali 1941 avto. Plačam v gotovini. Pokličite HE-3576. (113)

Hiše naprodaj

Na E. 47. St. 14 sob hiša, cena $3,800.

Na E. 78. St. v bližini St. Clair Ave., 6 in 4 sobe vsaka,

3 sobe hiša v bližini 200. St., lot 80x144, vinograd in drevje, cena $2,200.

Vprašajte
J. Tisovic
1366 Marquette Rd.
blizu St. Clair in E. 55. St.
(109)

SLEDEČE HIŠE
so naprodaj hitremu kupcu v okolici fare sv. Frančiška

1) Hiša za 2 družini, dva porča, 2 furneza, 3 garaže, rent mesečno $75; cena $6,500.
2) Hiša za 2 družini, spodaj 6 sob, zgorej 5, dva porča, 3 garaže; cena $4,800.
3) Hiša 7 sob, velik lot in furnez, cena $4,200.
4) Dve hiši na enem lotu, prva ima 7 sob in druga 5 sob, cena $4,800.
5) Hiša 10 sob za 2 družini, blizu parka, cena $6,300.
6) Moderna hiša 7 sob, samo $5,500.
7) Hiša 7 sob na E. 71. cesti, furnez, velik lot, cena $4,300.

Hiše so dobre, cene ugodne, odločite se hitro in pokličite HEnderson 6054.
(108)

KAŽEJO 2. TEDEN

Holliwoodski doprinos češkim junakom, ki so kljubovali Hitlerju

"Tudi rabelj umrje"

Razburljiva slika zavratnega umora Hitlerjeve zverine

Heydricha – Rablja.

Glavne vloge imata Brian Donley in Anna Lee

Circle Theatre
Euclid in 102. cesta
Vrata odprta dnevno opoldne.
(108)

Točna postrežba!

Zavarujem vam vašo hišo ali pohištvo, kot tudi vaš avto. Točna in zanesljiva postrežba. Za podrobnosti vprašajte
John Prišel
15908 Parkgrove Ave.
KEnmore 2473-R. (Fri. x)

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERŠE

Stavek za stavkom je cesar z največjo silo, kakor bi jahal na čelu vojske, bruhal iz slabotnih prsi te žugajoče besede.

Mestni sodnik iz Štajra je kakor železen orjak stal pred cesarjem in se ni tresel. Ko je cesar končal, je govoril on, in njegove besede so preudarno in polno zvenele iz njegovih ust kakor žvenket orožja, ki ga je dal kovati za cesarja:

"Veličanstvo, kdor se izgovarja, se obtožuje sam in ponižuje sebe samega. Tega Hendel ne stori.

Res, zaprl sem vse cerkve v Štajru; prepovedal sem katoličanom božja pota in sem najstrožje kazni zažugal vsem, ki bi prelomili moje postave. In res nisem pustil svojih postav samo na papirju, temveč sem jih tudi brez vsake milosti izvršil nad prelomitelji mojih postav. Imel sem vso pravico tako ravnati in še danes sem pripravljen braniti to pravico proti komursibodi — tudi proti Vašemu veličanstvu."

Dvorniki so odreveneli.

Kancelar Klezel je naglas zaklical: "To je upor."

Cesar je ukazal: "Mir!" Z mrkim pogledom, nehote v srcu občudujoč človeka, ki se drznecesarju kaj takega reči in se ne boji ne sodbe ne meča, je rekel Hendelnu: "Kakšna je ta pravica ki jo izigravate napram gospodarju vsega prava v tej državi? Bojim se, da je ta pravica samo Vaša samovoljnost in nič drugega."

"Ta pravica," je odvrnil Hendel, "je bila moja ljubezen do dežele Vašega veličanstva in do onega mesta, ki Vam je bilo vsikdar zvesto in ki je bilo meni vsikdar najdražje, saj že leta in leta živim, delam in trpim samo zanje. Veličanstvo! Kuga je bila pred vrati Vaše države. Je-li to cesarju neznano?"

"Znano nam je, gospod Hendel," je rekel cesar, ne da bi se mu količkaj izpremenilo rumeno obličje. "Hvala Bogu, da je prizanesel našim deželam. Toda v kakšni zvezi je to s preganjanjem katoličanov v Štajru?"

"Zaprl sem cerkve, ki so bile odprte grobnice, iz katerih je prihajal kužni zrak, da sem tako obvaroval mesto Štajer okuženja. Zdravniška veda mora priznati, da sem prav ravnal."

Cesar je pokonci sklonil glavo in je glasno vprašal:

"Je-li bilo za odvrnitev kuge tudi potrebno, da ste pustili obesiti štiri meščane in da je morala ona deklica stati na sramotnem odru?"

Hendel je rekel:

"Li naj bi bil pustil, da brez kazni ženska sramoti in v prah tepta k u ž n o postavo, ki sem jo bil dal v najnevarnejši uri v varstvo mesta Štajer in — cele Avstrije? Kakšen sodnik bi bil tisti, ki bi ne potegnil meča, da varuje postavo — tak sodnik naj bi rajši vzel v roko mrzlo šivanko, pa naj bi v baker vrezaval ovce. Veličanstvo!" Silno je štajerski orjak rastel pred cesarskim prestolom; ponosno, krasno glavo je držal bolj pokonci, kakor vsi dvorniki, ki so bili v dvorani, in njegov glas se je iz dvorane ven razlegal, da se je slišalo doli na dvorišče cesarskega dvora, kjer je stal na straži Henrik Hendel s svojimi strelci; tedaj je rekel Henrik strelcem: To je moj oče; Hendelnov glas je prigrmel celo doli na cesarski vrt, kjer je lepa cesarica z drobtinami krmila pave, in lepa cesarica je šepetala: "Ah sedaj govori veliki krivoverec iz Štajra.

"Veličanstvo! Deklica na sramotnem odru in štirje meščani na vislicah tudi zame niso prizor, da bi se ob njem pasle in radovale moje oči," je vzkliknil Hendel, "za Boga svetega, tudi jaz rajši vidim dekleta na plesišču in meščane na strelišču, toda strašnejše kakor še tako kruta smrtna obsodba nemirnežev in upornikov so kužne jame, k u ž n i mrliči in psi, ki v zapuščenih vaseh glodajo mrliške roke, ki molijo iz grobov, tako je bilo pri nas leta 85; in zapečatene hiše, iz katerih so ubežali vsi ljudje! Veličanstvo! Zapuščeni, okuženi, z mrliči nagromadeni Dunaj, v katerem bi stanovali le roparji, psi in volkovi —"

"Nehajte!" je prestrašeno vzkliknil cesar. "Dosti smo slišali. Saj kuge ni bilo."

"Jaz sem ji pot zabranil," je s satanskim ognjem na obrazu orjaško stal štajerski sodnik pred cesarjem in kraljem, on je več kakor cesar, več kakor kralj, kajti Matija ni mogel kuge pregnati, Hendel pa jo je.

"Veličanstvo! Kaznujte me, če hočete, zato, ker sem državo rešil šibe božje. Tu je moja glava, vzame naj jo, kdor bolj ljubi Avstrijo kakor jaz," je ognjevito rekel Hendel.

Zopet je vse tiho po dvorani. Cesar je odbijaje živahno zmajal z glavo. Klezel je že vedel, pri čem da je: katoličani so izgubili igro.

"Ne tako, ne tako, ljubi Hendel," je ginjen rekel cesar. "Ne pride nam na misel, da bi jemali življenje možu, ki je naši deželi izkazal toliko dobrot; predragoceno je njegovo življenje, da bi mu je vzeli, saj bi sicer sami sebe vrezali v lastno meso. Res, sramota bi bila, jemati življenje možu, ki je rešil toliko življenj. Celo, če bi bili ravnali zoper moje odloke," je nadaljeval cesar, "pa vendar, kar ste storili dobrega, prekaša, kar ste hudega storili. Kajne, ljubi. Klezel," se je obrnil proti pobitemu kancelarju, ki je ravnokar odmaknil svojo roko od križa na prsih in se je porogljivo smehljal.

Cesar Matija se je zopet okrenil proti Hendelnu in mu je nadalje rekel:

"Torej hvala Vam, Hendel, za Vašo zvestobo napram nam, pa za skrb, ki ste jo v času velike nevarnosti izkazovali našemu mestu Štajer. Jasno nam je, da je vse, kar se nam je zdelo trdoba in samovoljnost, narekovala samo sila časa, ki je rodila te izjemne postave. — Sicer pa nam je žal za one štiri obsojence, Hendel; morali bi poslati obsodbo nam v potrditev! Toda, zaradi velike sile, v kateri se je nahajalo mesto, naj bo pozabljeno tudi to. Ker Vam torej jaz, Vaš katoliški cesar, izkazujem tako milost, pričakujem, da boste zanaprej tudi Vi nasproti Štajercem milostni sodnik, tem bolje, ker je že minula kužna nevarnost."

Cesar je obmolknil. Mirno, s prekrižanimi rokami je Hendel poslušal njegove besede.

"Res, Veličanstvo, toda vedno še obstoji nevarnost upora."

Cesar je visoko namršil obrvi. "Potem pa pri regimentu ni vse v redu."

Hendel je smehljaje se zamajal z rameni. "Kaj še! Pri katoličanih ni vse v redu. To je star kvas, to katoliško ljudstvo, nobene modre postave, nobene krepke roke ne prenese. Posluša samo duhovnike, pa za živo glavo ne pametnih, temveč samo take, ki so enako neumni ali pa ga še prekašajo v neumnosti."

"To ne spada sem," ga je prekinil cesar. Kancelar Klezel je stisnil svojo velo roko v pest . . . Sedaj pa imaš, Veličanstvo. Cesar pa je na videz prijazno rekel Hendelnu:

"Sicer pa, gospod Hendel, kaj sem hotel vprašati! Je-li Vaš sin prišel z Vami na Dunaj? Prav v dobrem spominu ga imamo in bi ga prav radi videli; je-li zunaj v čakalnici? Radi bi se nekaj pomenili ž njim. Pokličite ga nam gori!" je naročil dvorniku.

Kmalu je pridonel v dvorano glas mladega stotnika, ki je spodaj poveljeval: "Stopaj!" potem pa ponovno žvenketanje konjskih kopit, ki so se pogrezala v škripajoči pesek.

Dvorniki so iztegovali svoje vratove proti oknom, videli so spodaj perjaste klobuke ponosnih jezdecev, ki so stali okoli vihrajoče zastave.

Sedaj se razmaknejo zastori in stotnik Hendel je v spremstvu štirih strelcev stopil v sprejemno dvorano.

Napeto je cesar zrl nanj in se je — začudil.

V spominu mu je zal, pa domišljav pobič iz Štajra, sedaj pa stoji pred njim cel mož, ki ga mirni in ponosni nastop, zamišljeno ter resno obličje dela starejšega, kakor je v resnici. V dveh letih se je tako izpremenili! Je-li moral kaj hudega pretrpeti, ali pa se mu je medtem naselila v srce ljubezen, ki čudovito hitro zori mlade ljudi?

"Zelo me veseli, stotnik Hendel, da Vas vidim tu," je rekel cesar Matija ter je podal desnico junaku, ki je stopil na levo stran svojega očeta in je v poklonitev povesil meč. "Vaš oče mi je povedal, da ste pripeljali seboj precej vojaštva, tri kompanije, skupaj 500 mož; so-li pota iz Štajra gori tako nevarna, da ne zadostuje nekaj služabnikov in majhna straža, kakor navadno potujejo zasebniki?"

"Ceste, Veličanstvo, so sedaj varnejše kakor le kdaj; moj oče bi, kar se tiče njega, šel magari sam skozi gozd, poln roparjev in potepuhov. Veliko več smo hoteli Dunajčanom pokazati, kakšno je štajersko vojaštvo in smo se hoteli nekoliko postaviti pred visoko gospodo."

Cesar se prijazno smeje.

"Lepo, da Vam je vojaška dolžnost vse, tudi se Vam je posrečil Vaš namen na Dunaju, res se pošteno postavite," je počasi rekel cesar, "toda ljubi stotnik, povejte nam, kako ste vršili zadnje mesece svojo dolžnost v službi Vašega očeta?" Cesar je z velo, drobno roko delal male kroge in je iz napol odprtih oči skrivaj zrl na mladega stotnika. "Prišle so nam zadnji čas na uho razne novice, kakor da je takrat, ko je Vaš oče neizprosno nastopal proti katoličanom, niste stali vselej na strani svojega očeta, marveč ste držali s katoličani . . . da nekaterih povelj svojega očeta niste niti izvršili, druge pa da ste omilili . . . večkrat da ste se s priprošnjo in posredovanjem zavzeli za katoličane.

Dalje prihodnjič

RUDY BOŽEGLAV
WINERY
6010 ST. CLAIR AVE.
Najfinejša vina, domačega izdelka, dobite na kozarce ali v večji količini za na dom.
Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.
Se priporočamo!

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME, Inc.
6016 St. Clair Ave.
Telefon: ENdicott 3112

BLISS COAL CO.
PREMOG IN DRVA
Zastopstvo
WHITING STOKERS
22290 LAKELAND BLVD.
KEnmore 0808

Ignac Slapnik, st.
CVETLIČAR
HEnderson 1126
6102 St. Clair Avenue

COOK FURNACE & SHEET METAL
Dele in popravila za vseh vrst furnezov
Pokličite KEnmore 1221
525 E. 152. ST.

MERRYMAKERS CAFE
4814 SUPERIOR AVE.
Vedno vesela družba
Prvovrstno žganje - pivo - vino
okrepčila

Oblak Furniture Co.
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

BODITE PREVIDEN VOLJ
Mnogo nesreče se pripeti radi pr... jenih oči. Dajte si pregledati ... se boste počutili varne. Vid ... tak, da lahko razločite številke ... tru brzine, da vidite, kako hitro ... vida in umerjanju očal. Zadovolj... ste v vsakem oziru.
Mi imamo polno zalogo ... nogavic za zabrekle žile.
EDWARD A. HISS
Lekarna—farmacija in optometr... potrebščine.
7102 St. Clair Ave.
Mi imamo v zalogi pasove za ... nje, za moške in ženske.

POZOR!
HIŠNI GOSPODARJI
Kadar potrebujete popravila ... vaših poslopjih, pri strehi, ... ali fornezih, zglasite se pri
LEO LADIHA
1336 E. 55th St. HEnderson ...

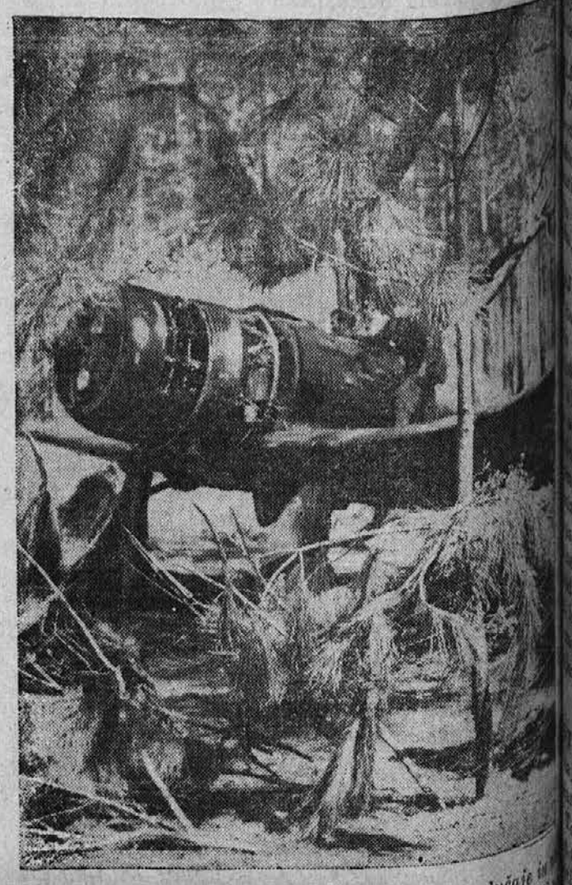

Da bodo naši fantje pripravljeni za vse slučaje in prilike, ki jih čakajo na raznih bojnih poljanah, se ... domači zemlji za to pripravljajo. Na sliki vidimo letalo ... skrivališču v bližini Gulfport Field, N. C.

S te visoke skale je brezvestni morilec pahnil v smrt dva mala dečka. Skala je visoka 175 čevljev. Policija je aretirala 16 letnega Eugena, kterega vidimo na sliki ... je bil obdolžen tega zločina.

V BLAG SPOMIN

ŠESTE OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Anton Nagel

ki je za vedno v Bogu zaspal dne 7. maja, 1937.

Šest let hladni grob Te krije
in spomin nam žalosti srce.
Počivaj v miru, blaga duša,
in prosi tam Boga za nas.

Žalujoči ostali:
STEPHANIA NAGEL, soproga.
ANTON in JOSEPH, sinova.

Cleveland, O., 7. maja, 1943.

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

NE POZABITE NAJPREJ POGLEDATI V KOLONO NAŠIH MALIH OGLASOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

★ ★ ★

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO . . . POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Ameriški Domovini

Ustanovljeno 1908
Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi
HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 St. Clair Avenue

Rojaki in rojakinje, pridite na pevski KONCERT

katerega priredi
ZBOR "Z V O N"
V NEDELJO 9. MAJA (MATERINSKI DAN)
V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU NA 80. CESTI
pod vodstvom g. Ivana Zormana. Začetek ob osmih zvečer. Po koncertu prosta zabava in ples, za katerega bo igral orkester Edward Kenik. Pridite! Vas prijazno vabi
ODBOR.